

Leiðarvísir ÍSALP:

Nr. 12: MÝRDALSJÖKULL

Yfirlit

Mýrdalsjökull er jökulhvel 1480 m hátt, norður af austasta hluta Rangárvallasýslu og vestasta hluta Vestur-Skaftafellssýslu og jafnframt fjórði stærsti jökull landsins að flatarmáli. Hæstur hinna þriggja aðal „kolla“ jökulsins er *Goðabunga* 1480 m. Að norðan og vestan er bungan brött og falla þaðan miklir skriðjökulsfossar niður í Goðaland. Austan Goðabungu er allmikil jökulsleitta og við suðurbrún jökulsins er breiður, ávalur hryggur, *Hábunga* 1450 m, er blasir við úr Mýrdalnum. Lítið eitt austar en í hánorður af Hábungu rís lílit jökulbunga á norðurbrúninni. Á bungunni er dökkur dill sem stendur upp úr hjarninu. Jón Eyþórsson telur að þetta sé sennilega bungan, sem Jón Austmann, prestur gekk 1823 þegar hann rannsakaði Kötlugosið sama ár. Jón Eyþórsson kallar hana þess vegna *Austmannsbungu* 1375 m.

Um þrjá km suðaustur af Austmannsbungu eru tveir jölkullar með 1500 m millibili. Er hinn eystri brattur að sunnan og vestan. Hafa kollarnir verið kallaðir *Kötlukollar*, -eystri 1292 m og -vestri 1294 m. Fast við Hábungu liggja dalverpi bæði til austurs og vesturs. Að vestanverðu eru drög *Sólheimajökuls*, skriðjökuls sem fellur niður á Sólheimasand. Að austan er sléttur og allvíður jökulslakki sem lokast að mestu af Kötlukollum að norðaustan og andspænis þeim að sunnan er jökulhjalli, sem gengur norðaustur úr suðurhryggnum. Par á milli ryðst *Höfðabrekkujökull*, brattur og mjög

úfinn, fram um þrengslin *Kötlukverk*. Norður af Goðabungu er *Entukollur*, 1400 m hár sléttur jökkulaus kollur að ofan, þakin lausa-grjóti. Fimm km norðaustur af Entukolli er *Enta* 1350 m hár kollur úr hraungrýti. Á milli kollanna er *Entugjá*, girt bröttum hamraveggjum á báða vegu. Entugjá er upptök Entujökuls. Um 2 km vestur af Entukolli gengur lítil skriðjökulstunga fram, niður í átt að Pórmörk. Nefnist hún *Merkurjökull*. Hinn mesti skriðjökull fellur norður á Mælifellssand og er hann nærrí þriðjungur af yfirborði alls jökulsins. Austan í þessu flæmi eru tveir skriðjöklar *Oldufells-* og *Sandfellsjökull*.

Hulin jöklí í Kötlukverkinni er *Katla*, ein mesta og þekktasta eldstöð landsins. Hún gýs að jafnaði á 40 til 80 ára fresti. Síðast hljóp Katla árið 1918 og er nú búist við nýju Kötlugosi.

Einstakar leiðir:

Leiðir á Fimmvörðuháls

Milli Eyjafjalla- og Mýrdalsjöklus er lægd um 1000 m yfir sjó er nefnist *Fimmvörðuháls*. Þaðan er gott að leggja á Mýrdalsjökul, bæði í dagsferðir og lengri ferðir. Hér skulu fyrst nefndar tvær þægilegar leiðir að skála Flugbjörgunarsveitarinnar og síðan helstu leiðir á jöklinum.

1. Frá Skóginum á Fimmvörðuháls:

Auðveld leið og lítil hætta á villu í vondu skyggni. Fjölfarin, ágæt skíðagöngu-, eða fjallaskiðaleið, meðan snjór endist (des.-maí/júní).

Loftlína: um 12 km

Lóðrétt hækken: um 900 m

Áætlaður göngutími: 4–6 klst
upp í skálann.

Farið er upp ökuslóða að baki skólans á Skóginum og sem leið liggr upp brekkurnar og heiðarbrúnirnar. Brátt blasa við jöklarnir á báðar hendur, en landið hækkar jafnt og þétt inn að Fimmvörðuhálsi. Nauðsynlegt er að vaða eða fara yfir á snjóbrú, þverá úr Skógá í um 600 m hæð. Leið þessi er stikuð upp að skála og stendur hann um 1 1/2 km sunnan við hinn gamla skála Fjallamanna sem stendur á háhálsinum í 1040 m hæð. Sá skáli er nú ónýtur og aðeins nothæfur í neydi.

2. Úr Pórmörk upp á Fimmvörðuháls:

Ágæt leið á vorin og sumrin en getur verið varasöm á vetrum, vegna snjóflóðahættu og ísingar.

Loftlína: um 10 km

Lóðrétt hækken: Pórmörk (Básar) er í 20 m hæð. Fimmvörðuháls er hæstur í um 1070 m, en skálinn í um 930 m

Áætlaður göngutími: 3–5 klst.
upp í skála.

Lagt er af stað rétt austan við Bása, sunnan við Krossá. Þar er gengið upp vel troðinn gönguslóða norðan í Strákagili. Slóðin liggur svo aðallega sunnan megin og efst á hryggnum norðan gilsins. Í um 500 m hæð hverfur hryggurinn, og jafnframt verður

götuslóðinn ógreinilegri. Áfram er stefnt upp og farið á ská upp á *Morinsheiði* 834 m þar sem klettabeltið er minnst. Í þessum brekkum er hætta á snjóflóðum að vetrarlagi. Pegar komið er upp tekur við mikil sléttu um 1 km að lengd. Nokkrar vörður vísa leiðina að *Heljarkambi* um 820 m, en þar er einstigi upp. Ef farið er að vetrarlagi er nauðsynlegt að hafa með brodda og ísaxir vegna þessa kafla. 150–250 m löng snjóbrekka tekur nú við upp á *Bröttufönn*, 1069 m. Þaðan er gott útsýni yfir Pórmörk og brúnir Goðalandsjöklus og hina mörgu skriðjöklu, sem falla þar fram um skörðin. Af Bröttufönn er gengið til suðurs yfir Hálsinn, sem er stikaður. Best er að fara niður af hálsinum austan við Skógárgil og framhjá fossinum (eða fossstæðinu). Þaðan er stutt niður í skálann. Skiði eru ekki hentug á þessari leið nema þá frá Bröttufönn að skálannum.

3. Fimmvörðuháls – Entukollur:

Ágæt skíðagönguleið en best er að hafa daginn fyrir sér, leggja upp snemma, sérstaklega ef von er að sólbráð eða þíðviðri.

Loftlína: um 16 km aðra leið

Lóðrétt hækken: um 550 m

Áætlaður göngutími: fram og til baka 6–12 klst, misjafnt eftir færi.

Fara skal beint í austur frá skálannum, sunnan við *Austurgíga* og fylgja hryggnum sem skálinn stendur á í um 2 km til austurs. Þá skal farið niður af honum norðanmegin og út á jökulinn sem er í um 1000 m hæð. Stefnt skal upp á háhrygg jökulsins, en þó frekar sunnanmegin; þar eru sprungurnar minnstar. Gangan á *Goðabungu* er alllöng og preytandi og varast skal sprungur efst (t. d.

opnuðust tvær 1 metra breiðar sprungur, undir þeim er þetta ritar, þegar hann var þar á ferð í maí 1978). Af Goðabungu er ágætt útsýni yfir Goðaland og Pórsmörk, svo og yfir Fjallabaksleiðir, allan Austur-Mýrdalsjökul og suður um Sólheimasand. Af Goðabungu er haldið sem næst í norður til Entukolls um 6 km greiðfara leið. Af Entukollu eru suðurbrúnir Tindafjallajökuls tignarlegar. Hrikalegt er að horfa niður í Entugjá með bröttum hamraveggjum á báða vega. Enta, norðan við Entugjá sést einnig vel svo og Mælifellssandur og Fjallabaksleiðir. Héðan má halda áfram út á Entu, niður í Pórsmörk norðan við Merkurjökul (sjá leið Nr. 6), í Emstruskála F. Í. (sjá leið Nr. 7) eða til baka. Er þessi leið um Goðabungu skemmtilegasta leiðin, sem völ er á, þegar farið er á Mýrdalsjökul.

4. Fimmvörðuháls – Hábunga:

Petta er erfið ferð og varla farandi án viðlegubúnaðar, nema þauvant skíðafólk eigi í hlut.

Loftlína: um 20 km aðra leið

Lóðrétt hækkun: um 520 m

Áætlaður göngutími: 7–15 klst, en misjafnt eftir færi.

Fylgt er sömu leið Nr. 3 út á jökul en stefnt í norðaustur sunnan við Goðabungu. Best er að fara fyrir ofan lægðina, þar sem Sólheimajökull hefur framrás sína. Þar má búast við sprungum. Petta er þó dálítill krókur. Stefnt er svo á suðurbungu jökulsins, *Hábunga*, sem er að jafnaði ósprungin þarna megin. Kollarinn er allmikill ummáls og er því tóluverður aðdragandi, uns komið er á Hábunguna. Af Hábungu sést best, hvílkt feiknaflæmi Mýrdalsjökull er. Mikið útsýni

er frá Hábungu, bæði yfir næsta umhverfi jökulsins svo og næstum alla meginjöklu landsins. Einnig yfir Suðurlandsstrandlengjuna allt til Öræfa og vestur um Rangárvallásýlu.

Héðan má halda til baka um Austmannsbungu og jafvel hafa þar náttból. Frá Austmannsbungu er um 23 km til skálans á Fimmvörðuhálsi. Er þessi leið um suðurbungur jökulsins um 50 km. Annar kostur er að fara frá Austmannsbungu út að Entu eða Entukollu, og fara þaðan aftur niður á Fimmvörðuháls, og fá þannig 70 km hrинг á jöklinum.

5. Sólheimar – Hábunga:

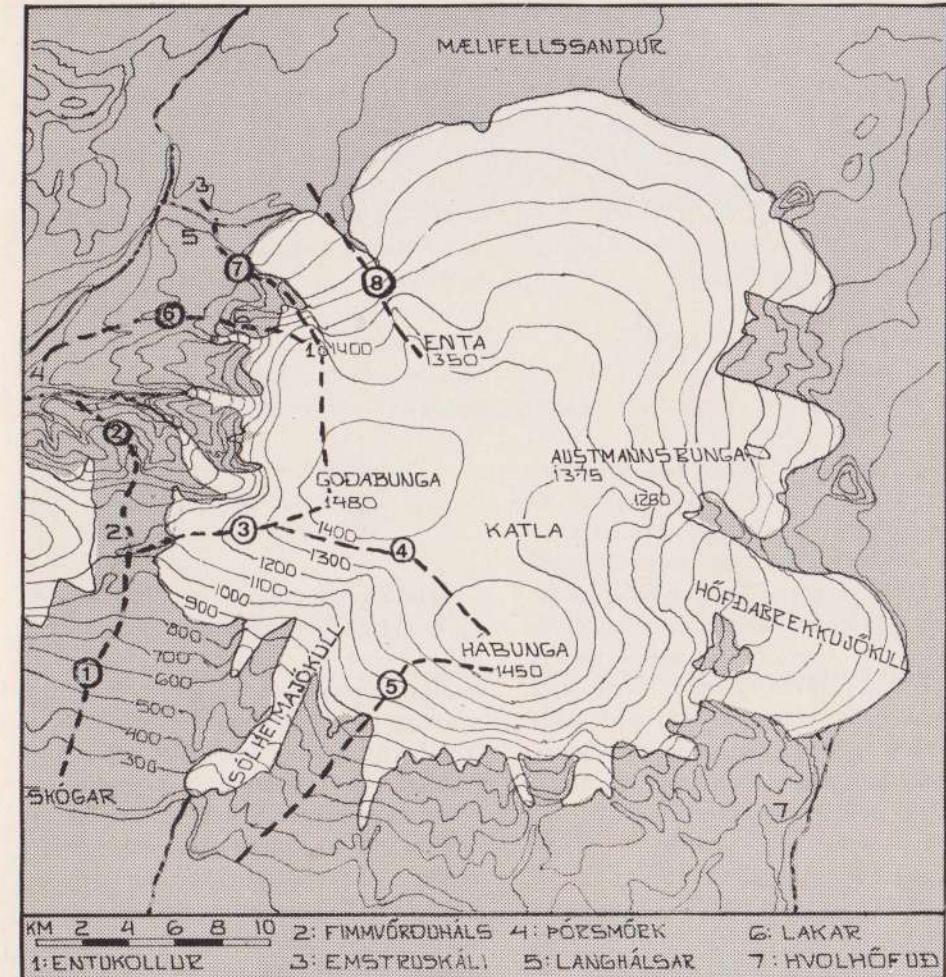
Ein auðveldasta leiðin á Mýrdalsjökul er frá Eystri-Sólheimum. Sérstaklega er hún heppileg fyrir viðvaninga, enda hafa flestir lagt upp frá Sólheimum til að rannsaka Mýrdalsjökul. Ágæt fjallaskíða-, snjóbila- og vélsleðaleið á meðan snjór endist (des. – júní).

Loftlína: um 15 km

Lóðrétt hækkun: um 133 m

Áætlaður göngutími: 6–8 klst

Lagt er upp frá bænum Eystri-Sólheimum og farið upp ökuslóða, sem er aðeins fær torfærubílum. Leiðin liggur upp brekkurnar og heiðarbrúnirnar fyrir ofan bænn. Landið hækkar jafnt og þétt upp að jökulrönd. Fyrir þá, sem nægan tíma hafa, er margt að skoða því að landið milli Yztuheiðar og Klifurárgils er mjög sundurskorið af djúpum giljum. Af Lakaþúfu, 607 m, sést vel yfir Sólheimajökul. Seinni hluta sumars nær ökuslóðinn ekki upp að jöklí og er þá um 1 km að jökulrönd í miklum hlýindarárum. Er þessi leið þá illfær torfærubílum. Frá jökulrönd

Mýrdalsjökull – yfirlitskort.

(við Klifandijökul) í um 900 m hæð er svipuð vegalengd á Hábungu og frá Eystri-Sólheimum að jöklinum. Rétt er að fara fyrst beint upp snjóbrekkurnar og síðan sveiga til austurs upp á Hábungu. Þegar komið er í um 1200 m. þó að líði fram á sumar verður þessi leið lítið sprungin en rétt er samt að hnýta

sig í fjallavað.

Guðmundur Einarsson frá Miðdal telur í Ferðafélagsárbókinni 1960 bls. 89–90 að „ekki er árennilegt að velja aðra leið niður af bungunni, því að gilin upp af Mýrdalnum eru flest ófær með öllu. Þó mun vera hægt að komast fram Holtsheiði og Keldudalsheiði.

Eru þá Holtsgil og Bárðargil sitt á hvora hönd, bæði allhrikaleg, svo að betra er að hafa þar gott skyggni". Rétt er að benda á lið 10 b) um suðurbrúnir Mýrdalsjökuls í þessu sambandi.

6. Pórmörk – Entukollur:

Greiðær en löng leið upp á einn skemmtilegasta útsýnisstað á jöklinum.

Loftlína: um 16 km

Lóðrétt hækkan: um 1200 m

Áætlaður göngutími: 6–9 klst

Lagt er af stað frá Skagfjörðsskála í Pórmörk, gengið yfir í Húsadal og niður að Pröngá. Farið er yfir Pröngá og stefnt upp á hrygginn milli Pröngár og Ljósá. Hryggurinn er greiðær upp í 720 m, en þar er kletta-veggur fyrir neðan *Laka* og fyrir ofan Merkjökul. Þar er gengið á ská upp til norðurs um skriður. Í um 900 m hæð er komið upp á Lakana. Þaðan er um 1 1/2 km upp í jökul í um 1100 m. Fáar sprungur eru á jöklinum, en nauðsynlegt þó að hnýta sig í línu. Stefnt er á Entukoll, sem á sumrin er snjólaus.

Emstrur – Entukollur:

Pægileg leið frá gönguskála Ferðafélagsins á Emstrunum.

Loftlína: um 12 km

Lóðrétt hækkan: um 1000 m

Áætlaður göngutími: 4–6 klst

Gengið er suður Pórmerkurgönguleiðina yfir göngubrúna á Syðri-Emstruá. Þá er tekin stefna á *Langhálsa*, klettóttan hrygg meðfram Entujökli sunnanverðum. Hálsinn er greiðær og án farartálma. Gengið er upp eftir honum að jöklurönd. Þar hnýta menn

sig í línu og ganga svo upp á Entukoll.

Annar kostur á þessari leið, þegar komið er yfir göngubrúna, er sá að stefna beint á Entujökul. Hann er að jafnaði sprugulítill og má ganga upp hann. Þá er gegnið undir Langhálsum. Þegar komið er að *Illhöfði* skal stefnt upp bratta snjófönn um 2 km fyrir neðan Entukoll og halda síðan áfram upp á hájökulinn.

8. Emstrur – Enta:

Fáfarin leið um Entujökul, reynsia í ís- og snjóklifri nauðsynleg.

Loftlína: um 10 km, frá jökulrönd

Lóðrétt hækkan: um 820 m

Áætlaður göngutími: 4–5 klst

Ökuslóði liggar upp að Entujökli norðan frá, þ. e. í skarðið milli Stóra- og Litla Mófells. Pangað má aka-á jeppum. Næst skal stefnt á mórenuna milli Entu og Mælifellsjökuls og ganga yfir hana til að komast upp fyrir Emstruá. Haldið er áfram upp Entujökul, sem að jafnaði er lítt sprunginn, að *Entu*. Þá erum við komin í rúmlega 1000 m hæð og best að forðast sprungurnar framundan, með því að stefna beint upp á Entu. Ekki þarf að klífa skriðurnar en að vetrarlagi er betra að hafa broddana og ísóxina á réttum stað. Þegar komið er upp á fyrsta kollinn skal halda áfram hrygginn sem er greiðær upp að vörðunni á Entu. Þaðan er ágætt útsýni til norðurs og vesturs, en takmarkað til suðurs og austurs.

9. Eyjafjallajökull,

Mýrdalsjökull, og Tindfjöll:

Erfið fjalla- og jöklaverð, aðeins fyrir vana fjallamenn. Ágæt fjalla- og gönguskiðaleið á vorin og fyrri hluta sumars, mars–júni/júlí,

Horft ofan af Hámundi yfir Fimvvörðuháls og Mýrdalsjökul. Goðaland t. v., Goðabunga fyrir miðju og Hábunga t. h. Ljósm. G. Ó. M., apríl '78.

en leiðin milli Emstruskálans og Tindfjallajökuls verður snjólaus í maí í venjulegu árferði.

Vegalengd: um 90–100 km

Hæðarmunur: langanes e í um

120 m hæð. Eyjafjallajökull er

hæstur 1666 m (Hámundur).

Skálinn á Fimvvörðuhálsi er í

um 930 m hæð. Mýrdalsjökull

er hæstur 1480 m (Goðabunga).

Emstruskálinn er í um 500 m hæð.

Tindfjallajökul (Ymir) er 1462 m hárr.

Tindfjallaskálinn er um 850 m og

Fljótsdalur þar sem leiðin endar (eða byrjar) er í um 120

m hæð. Áætlaður göngutími: 4–6 dagar, en fyrir einstaka áfanga, sjá leiðarvísni við-komandi áfangu.

1. Lagt er á Eyjafjallajökul annaðhvort frá Stóru-Mörk eða Langanesi (sjá Leiðarvísni Ísalp, fyrsti þáttur – Eyjafjallajökull, Ísalp Nr. 7 Nón. '78, leið Nr. 1 og 2) og gengið á Hámund. Þaðan rennir maður sér niður á Fimvvörðuháls og gistir í skálanum.

2. Næsti áfangi er í Emstruskála um Goðabungu, Entukoll (sjá leið Nr. 3) eða niður Entujökul snemma á vorin (apríl) en þegar líður á, (maí/júní) opnast hætuleg sprungusvæði og er þá ráðlegt að fara leið Nr. 7 niður á Emstruskálann. 3 Frá Skálanum er komið inn á leið nr. 9, Pórmerkurleið sem

er lýst í Leiðarvisi Nr. 5, *Tindfjallajökull seinni hluti*, Ísalp Nr. 11, júlí '79. Þá er farið yfir brúna á Markarfljóti og upp skriðjökulinn sem fellur til austurs norðan við Ými og Ýmu. Áfram er halddið yfir jökulinn í Búraskarð og niður í skála Klúbbsins í Tindfjöllum. **4.** Þar er hægt að hvíla sig áður en lagt er af stað niður heiðarnar að Fljótsdal (sjá Leiðarvisir Ísalp Nr. 4, *Tindfjallajökull fyrri hluti*, Ísalp Nr. 10 Mai '79 leið Nr. 1).

Það sem gerir þessa leið ákjósanlega eru 3 góðir skálar sem eru staðsettir með 25–30 km millibili, svo að hægt er að leita þar skjóls í illviðri, enda þessi jöklar eitt mesta veðravíti landsins.

10. Snjó- og ísklifur á Mýrdalsjökli:

a) *Sólheimajökull* er skriðjökull sem á upptök sín efst á jöklinum og fellur niður á 100 m hæð sunnan megin í jöklinum. Akvegur liggur að Sólheimajökli austan Jökulsár (Fúlalaeks) fær öllum bílum. Jökkullinn er álíka vel fallinn til ísklifursæfinga og Gígjökullinn í Eyjafjallajökli. Einnig er hann vel fallin til að æfa björgun úr sprungum. Hins vegar er meiri leir og sandur í ísnum en í Gígjöklum og verður fjallavaðurinn fljótt ataður sandi og ónothæfur þar til hann hefur verið þveginn.

b) *Suðurbrúnir Mýrdalsjökuks*: Tröllslegt landslag og ekki óskaland sporlatra og andstuttra. Litið kannáð svæði, en að öllum líkindum er þar að finna snjó- og ísklifursleidir af hæstu gráðu við góð skilyrði. Besti tími til klifurs á þessu svæði er mars–maí. Leiðir eru væntanlega langar. Engu er þó hægt að lýsa þar að sinni. En er svæðið hefur verið kannáð betur, mun bætt úr því.

Auðvelt er að komast að jöklinum á bíl því að akvegir liggja alls staðar í kringum hann. Að sunnan er hringvegurinn sem ligg-

ur í gegnum Mýrdalinn. Að vestan er Pósmerkurleið, aðeins fær jeppum. Syðri fjallabaksleið um Emstrur og Mælifellssand liggur meðfram jöklinum að norðan. Austan við jökkullinn er Öldufellsleið, vegurinn er ekki merktur á kort og aðeins fær litlum jeppum. Hann liggur frá brúnni á Hólmsá við Hrifunes og upp með ánni að vestan, framhjá Merkigili og Öldufelli. Vegurinn kemur síðan upp á Fjallabaksleið syðri við Mælifell.

Nokkrir skálar eru í grennd við jökkullinn. Skáli Flugbjörgunarsveitarinnar undir Eyjafjöllum (Skógun) er í 930 m á Fimmvörðuhálsi. Tveir skálar eru í eigu Ferðafélagsins, annar í Pórsmörk og hinn við SyðriEmstruá. Einnig er gangnamannakofi undir Hvölhöfða, sunnan Mýrdalsjökuks við Höfðabrekkuheiði.

Skíðaganga á Mýrdalsjökul er heppilegasti ferðamáttin, en jökkullinn er einnig mjög greiðfær snjóbilum og vélsleðum, því að hann er tiltölulega sléttur.

Nauðsynlegur útbúnaður, auk hlýrra skjólklaða, er jöklavaður, ein ísöxi og eitt par af mannbrotendum á hópinn. Ef gengið er í línu á skíðum er best að ganga í einfaldri röð og hafa línum strekkta. Ekki er alltaf nauðsynlegt að vera í línu þegar gengið er á skíðum því þau fljóta vel yfir minni sprungur. Ef farið er seinni hluta sumars er betra að vera saman í línu, en á vorin er það tæpast nauðsynlegt. Aðstaður verður alltaf að meta hverju sinni. Enginn ætti að leggja á jökkullinn nema kunna að fara með áttavita af fullkomnu öryggi. Kennileiti eru fá á jöklinum og ef skyggni er lélegt (sbr. þoka eða skafréningur) er áttavitinn manns hægri hönd sem lýgur aldrei og ávallt á að treysta.

Annað hjálpartæki má segja að sé ómissandi. Það er hæðarmælinn. Sé hann notaður ásamt áttavita er hægt að staðsetja sig með nokkurri nákvæmni. Ferðir um og yfir

Við Entu. Ef farangur er mikill er léttara að draga hann á plastsnjópotum.

Ljósm. G. O. M., apríl '80.

jökkullinn eru yfirleitt lengri en dagsferðir, nema þauvant skíðafólk eigi í hlut. Því er varla farandi þangað án farangurs og nauðsynlegt að hafa jöklatjald sem þolir mikinn vind. Einnig allan útileguútbúnað til nætgistingu, því skjóllaust er á jöklinum. Vert er að minna fólk að Mýrdalsjökull er einn úrkumumesti staður á landinu og meðalársúrkoma er yfir 4000 mm.

Bestu kort af Mýrdalsjökli eru Atlasblað No. 58, kvarði 1:100.000 frá Landmælingum Íslands. Einnig má styðjast við Aðalkort No. 6, 1:250.000, frá sama útgefanda.

Fátt hefur verið ritað um Mýrdalsjökul og er hann lítt kannáður af fræðimönnum. En Árbók Ferðafélagsins 1960 eftir Guðmund Einarsson frá Miðdal, fjallar meðal annars um leiðir á Mýrdalsjökul og næsta umhverfi hans.

11. Aðrar leiðir:

Nokkrar mjög fáfarnar leiðir skulu hér nefndar, en vegna skorts á upplýsingum verður hér aðeins stiklað á stóru.

a) *Hvölhöfuð – Hábunga*: Líklega greiðfær leið frá gangnamannakofanum undir Hvölhöfði (suðaustan undir jöklinum), en þangað er fært á jeppum um Kerlingadalsheiði. Farið er upp hliðarnar fyrir ofan kofann og upp á Höfðabrekkuáfrétt, en þaðan sést vel yfir Höfðabrekkuáfrétt og Huldufjöll. Jökulrönd er í um 800 m hæð og er þá jafn halli. Eftir því sem best verður komist eru fáar sprungur á leiðinni upp á Hábungu.

Skíðaganga er heppilegasti ferðamáttinn á Mýrdalsjökli. Á milli Entu og Entukolls (mynd) skal varast sprungur sem liggja um Entugjá. Ljósm. G. Ó. M., apríl '78.

b) *Kötlustígur*: Ekið er um sandana sunnan við Leirá, norðan Mýrdalssands, upp að *Krika*. Þaðan er gengið upp fjallsranann á milli Höfðabrekku- og Sandfellsjöklus, *Kötlustig*. Í 600 m hæð er klettabelti. Best er þá að fara út á Höfðabrekkujökul út að Eystri- *Kötlukolli* og upp snjó- eða ísbrekkurnar norðan við kollinn og upp á Austmannsbungu. Fátt eitt er vitað um sprungur á þessu svæði, en þó er talið að Jón Austmann, prestur hafi farið þessa leið árið 1823 þegar hann skoðaði Kötlugisið. Á Austmannsbungu er lítill klettur, sem á sumrin stendur upp úr, en af honum er ágætt útsýni fyrir Koltusvæðið.

Heimildir:

1. Guðmundur Einarsson: *Sudurjöklar*, Árbók Ferðafélags Íslands 1960, Reykjavík 1960.

c) *Mælisellsjökull*: Yfirleitt sprungulítill, a. m. k. snemma sumars og á vorin. Fari fólk um hann á skíðum sem áfanga í lengri ferð, er tilvalið að renna sér niður jökulinn. Jökulinn virðist þó falla í stöllum þ. e. 100–150 m fall og síðan tekur við 1–2 km breytt sléttlendi, á víxl. er þá hugsanlegt að á sumrin myndist sprungur í mestu stöllunum.

2. Þorsteinn Jósepsson: *Landið þitt*, Bókautgáfan Örn og Örylgur hf., Reykjavík 1966.
3. Helgi Benediktsson: *Eyjafjallajökull*, leiðarvisir Ísalp nr. 1. Íslenski Alpaklúbburinn nr. 7, nóv. 1978.
4. Guðjón Ó. Magnússon: *Langjökull*, Leiðarvisir Ísalp nr. 2, Íslenski Alpaklúbburinn nr. 8, jan. 1979.
5. Ingvar Teitsson, Magnús Hallgrímsson, Guðjón Halldórsson og Rúnar Nordquist: *Tindfjallajökull*, fyrrí og seinni hluti, Leiðarvisir Ísalp nr. 3 og 4. Íslenski Alpaklúbburinn nr. 9 og 10, mars og maí 1979.

Guðjón Ó. Magnússon

Ævintýri á Mont Blanc

Í sumar fórum við Magnús Guðm. til Austurríkis í því skyni að mennta okkur eitthvað í samb. við fjallamennsku. Þaðan ætluðum við svo til Chamonix í Frakklandi. Dvölin í Austurríki var mjög ánægjuleg og gagnleg. Skólinn sem við vorum á er nokkrum öðrum Íslendingum að góðu kunnur, og var því sjálfgerð að fara þangað.

En hér er ætlunin að segja frá Frakklands þætti þessarar ferðar og hefst sú frásögn hér:

Það var bjart og gott veður sem tók á móti okkur þegar við stigum út úr lest, við brautarstöðina í Chamonix. Og ekki var verra að hittá þar einn ágætis mann, Guðmundur Pétursson. Ekki kom það okkur samt á óvart, því reyndar vorum við búinir að mæla okkur mótt þarna. Guðmundur var sem sagt búinn að dvelja þarna í vikutíma, og hafði ekki setið auðum höndum á meðan. Mont Blanc du Tacul (4268 m) fékk hann heimsótt ásamt því að hann hafði gengið hér og þar um undirhlíðar fjallgarðsins. Eftir að

við höfðum komið okkur fyrir tóum við að skoða umhverfið og eins að ræða væntanlega Mt. Blanc för okkar. Tveim dögum eftir að við Magnús komum til Fraklands, eld-snemma morguns, lögðum við af stað.

Farið er upp í um 2400 m hæð með farartækjum ýmsum og hefst hin eiginlega ganga þar. Umhverfið er hrjóstrugt og er helst útsýnið sem bjargar, venjulega, en ekki í þetta sinn því grámollulegt veður var og horfur hreint ekki góðar.

Leiðin lá upp í Gouter skálann (3817 m) sem stendur á Aig. de Gouter. Leið þessi er sú fjölfarnasta, en samt ekki alveg hættulaus því þarna farast alltaf nokkrir á ári. Orsókin er grjóþrun og er það vegna þess að þarna er berg laust og skriður miklar. Um hádegi höfðum við náð upp í skálann og var mein-ingin að gista þar líkt og venjulega er gert, en leggja af stað strax næsta morgunn. En það fór nú öðruvísi en ætlað var. Veðrið gjörðist fúlt og gerði snjókomu mikla svo við urðum